

Autyzm

Autyzm jest całościowym zaburzeniem rozwoju dziecka. U dziecka obserwuje się objawy nieprawidłowości funkcjonowania we wszystkich sferach rozwoju. Pierwsze symptomy autyzmu można zaobserwować i zdiagnozować u dziecka przed ukończeniem przez nie 3 roku życia. Mimo, że można to robić wcześniej autyzm bywa diagnozowany jeszcze u nastolatków i osób dorosłych.

Główne problemy dzieci z autyzmem w zakresie umiejętności językowych

U dzieci z autyzmem występują zaburzenie w kontaktach społecznych i komunikacyjnych. Obserwujemy zaburzoną komunikację językową, czasem komunikacja werbalna wogóle się nie pojawia.

Dzieci z autyzmem mają trudności z nawiązaniem relacji z drugą osobą, oraz problemy z komunikacją i myśleniem abstrakcyjnym. Uwagę osób trzecich zwracają nie tylko trudności w porozumiewaniu się, ale i nietypowe, „dziwaczne” zachowania u dziecka. Zdarza się, że wiele osób z otoczenia dziecka przypisuje mu etykietę dziecka niegrzecznego lub źle wychowanego. Dziecko nie tylko ma trudności w relacjach społecznych, ale też nie potrafi kontrolować swojego zachowania.

Dzieci dotknięte autyzmem mają trudności z komunikacją werbalną i niewerbalną. Wypowiedzi innych odbierane są przez nie w sposób dosłowny, dlatego też nie rozumieją wypowiedzianych w mowie żartów, sarkazmu, zwyczajowych powiedzeń i zwrotów. Nie potrafią odczytać u rozmówcy tonu głosu, mimiki twarzy, gestów. Dzieci z autyzmem dzielą się na te, które nie mówią lub mówią, ale ich mowa jest ograniczona, oraz na te dzieci, które mają dobre umiejętności językowe, lecz z trudem przychodzi im nawiązanie dialogu z drugą osobą. Często nie potrafią rozpoznać oraz zrozumieć emocji i uczuć innych osób, a także mają problem z wyrażaniem własnych.

Objawy autyzmu u dziecka: nie gaworzy, nie mówi, opóźniony rozwój mowy, brak gestu wskazującego palcem, brak kontaktu wzrokowego, brak odwzajemnienia emocji z najbliższymi osobami, nieharmonijny rozwój mowy (utrata nabytych już sprawności lub zatrzymanie i brak dalszego rozwoju), na poziomie artykulacyjnym pojawiają się liczne odstępstwa od normy, kompetencja językowa na poziomie leksykalnym (z przewagą słownictwa konkretnego, głównie to rzeczowniki i czasowniki, brak zaimków osobowych, dzierżawczych, wskazujących i przyimków), wypowiedzi uproszczone (pojawiają się agramatyzmy, echolalia), duże problemy w rozumieniu znaczeń wyrazów, komunikacja pozawerbalna, brak zróżnicowanej intonacji przy posługiwaniu się różnymi aktami mowy.

Tylko wczesna diagnoza autyzmu da możliwość rozpoczęcia właściwej terapii, co w efekcie umożliwi lepszy rozwój dziecka, poprawi jego funkcjonowanie.

Logopeda szkolny

Sylwia Mucha

Opracowano na podstawie:

- „Logopedia, teoria zaburzeń mowy” - St. Grabias, M. Kurkowski.
- *Indywidualizacja w praktyce uczniowie ze SPE*” - Operon.
- *Strona internetowa:* <http://www.kta.bialystok.pl/autyzm/>.